

TELEGRAFUL ROMÂNUL

Nr. 44. ANULU XVII.

Telegraful este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poște, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul pnenumeratiunei pentru Săbiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri străine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platesc pentru întreaga oră cu 7. cr. sirulu, pentru a două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a trei a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiiu, în 5/17 Iunie 1869.

Diet'a Ungariei.

În ședința de la 8 Iunie se mai cetesce odată adres'a la cuventulu de tron, se subscie de presiedintele și unu notariu și se preda ministrului presiedinte spre a o amana Maj. Sele. Se verifica după acest'a mai mulți deputati între cari și Lazaru Gruescu și Sig. Poppu. Hodosi vorbește în contr'a verificărei cestui din urma, dăra i se detrage cuventulu de nu pôte finî cuventarea sea. — Lad. Gond a asterne unu proiectu de concludu pentru emiterea unei comisiuni speciali, carea sa lucre în contielegere cu ministeriulu proiectele de lege privitorie la reforme și se determine și sirulu în cari sa vina proiectele la desbatere în cas'a deputatiloru. Proiectulu de concludu se dă la tipariu și la tempulu seu se va pune la ordinea dilei. Col. Tisza întreba pre min. presiedinte despre parerile lui asupr'a interpretatiunei legiloru. Min. pres. promite a răspunde la interpelatiunea ce i se faci în un'a din ședințiile cele mai de aprôpe. — Comisiunea centrale raportăza asupr'a unoru proiecte de lege cu privintia la baterea monetei și la recrutare. — Ministrulu de justitia asterne unu proiectu de lege despre transpunerea și pensionarea judecatoriloru și cere, că acest'a sa se desbata cu proiectele asternte mai înainte și cari tratăza despre regularea justitiei. Ghyczy face propunerea, că organizatiunea judecatorieloru de instanți'a prima sa se desbata în legatura cu organizarea municipieloru. Pre lângă provocare la regulamentulu casei, se resping pâna după desbaterea proiectelor asternte de ministri în secțiuni. Asupr'a desbaterei proiectelor se încinge disputa, la carea iau parte mai mulți deputati. Majoritatea decide ca proiectulu sa se tramita numai decatu la secțiuni. De astadata votara deputatii sasi cu opusetiunea. — După aceste răspunde min. Mikola o interpelatiune în privintia drumului de feru fumanu.

Ședința din 11 Iunie e o compusetiune de interpelatiuni și răspunsuri la interpelatiuni. Al. Almas și interpelăza pre ministrulu de justitia, ca s'au facutu dispusetiuni ca și în comitatulu Heves, a cărui congregatiune e suspensa, sa se pôte alege organele ajutătorie, ce suntu de lipsa la punerea în lucrare a procedurii celei nouă. Pre min. de interne lu interpelăza, decă are de cugetu a mai sustien starea esceptionale în numitulu comitatu? Min. de justitia îndrepta pre interpelante la ministrii de interne și de finantie cu interpelatiunea, căci afacerile interpelate se tienu de densii. — Alta interpelatiune mai însemnata e a dep. G. Kapp. Acest'a întreba pre min. de interne: 1) pentru ce nu s'a întaritu statutulu elaboratu de universitatea nationale sasésca; 2) ce a indoplecatu pre ministru sa emita unu regulativu provisoriu, carele prin candidatiunea regimului tiermuresce dreptulu de alegere; 3) are ministrulu de cugetu de a sustien statutulu provisoriu și alu pune în lucrare în tôte părțile lui?

La interpelatiunea ce s'a fostu facutu min. presiedinte în privintia interpretărei legiloru răspunde, ca acest'a e de a se întielege numai fatia cu organele subordonate ministeriului. Tisza cere sa se puna pre alta ședinția la ordinea dilei responsulu la interpelatiune; Buday cere trecerea la ordinea dilei, ceea ce după multe desbateri se primesce cu 212 contra 124 voturi.

Dănu acum locu la unele cuventări din ședința de la 4 Iunie:

Cuventarea de pntatulu Dr. Iosifu Hodosi tienu în ședința din 4 Iunie.

Onorabila camera! Înainte de a vorbi la meritulu cestiunei de sub discussiune, vrău sa tragu

atențiunea dlui presiedinte la acest'a. Amendamentulu care s'a pus pre mēsa și care e subscrisu și de mine nu vrea modificarea alineatulu 4 din adresa, ci acel'a e o alineă de sine statatōria; asiă dar' dlui Ferdinandu Zichy, care vorbi înainte mea, n'avea se dica, ca partinesce alineatulu 4. din adresa, pentru ca acest'a nu l'a atacatu. Iēra ce se tiene de acel'a asertiune a dlui Deák ca, fiacare deputatu are dreptulu de a face și a propune camerei proiecte de legi: acest'a n'avea la ce ni-o spune, pentru ca o scieamu cu totii; dar' dumnilui mai dice, ca n'aru fi trebuitu sa se faca amendamentulu aci, nu ne spune inse motivele, ca pentru ce n'a trebuitu sa se faca chiaru aci: asiă m'a dispensatu și pre mine de a spune argumentele, ca pentru ce e chiaru aci loculu amendamentulu, observu numai ca noi chiaru în adresa, cu care vorbim cātra monarculu, trebuie se spunem care legi le aflăm defectuōse, și ca ne simțim aplecati a le îndreptă.

Dloru, eu la amendamentulu care s'apusu în caus'a nationale nu vorbescu din spiritulu de nationalismu, eu vorbescu din acea convictiune, ca întrebarea nationale inca nu e definitivu deslegata.

Insa-si legea asiă numita despre egalitatea nationale, art. 44 dela a. 1868 adusu în diet'a trecuta, nu tractăza despre egalitatea nationale, ci ea regulăza numai usulu diferiteloru limbe în viēt'a publica. Si cum lu regulăza? Asiă cā limb'a natiunei magiare domnesco pretolindene, iēra limb'a celorlalte natiuni din tiēra mai — sēu chiaru nicairi, nici macaru acolo unde aceste suntu pure și compacte sēu celu putienu în majoritate precumpenitōria.

Apoi singuru acea dispusetiune a legi pentru nationalitate, unde se dice ca toti locuitorii sēu tôte natiunile locuitorie în tiēra constituiescu natiunea magiara un'a si nedespărțita — singuru acest'a dispusetiune dicu, atātu este de revoltante și nedrepta, încātu ori ce omu rationabilu și de bunu simțiu numai cu inima intristata și cu minte durerōsa trebuie sa se întōrca de cātra acea lege. Asiă e domniloru, acest'a lege este acelu focu și acelu feru, despre care a disu marele domniei vōstre Séchenyi, ca siliti pre celelalte natiuni a se magiarisă, a se desnacionalisă. Si chiaru pentru aceea dloru, bine va fi a stinge acestu focu și a rumpe acestu feru (impresiune). Si legislatiunea o pôte face acest'a.

Dloru, ce a-ti dice d-vōstra, ce aru dice Europ'a și tōta lumea civilisata, dacă parlamentulu francesu într'o buna deminētia i-aru veni vōi'a a face o lege prin care se dica: după ce în Europ'a tōta, în tōta lumea civilisata se vorbește limb'a francesă, asiă tôte natiunile Europei, tôte natiunile lumii civilisate constituiescu natiunea francesă un'a si nedespărțita? Asiă daru ca a-ti ride, ca tōta lumea aru ride. Dar' nu domniloru, tōta Europ'a, tōta lumea s'aru revoltă în contr'a Francesiloru.

Noi inse, cestelalte natiuni din acest'a tiēra, noi cari nu ne tienu de natiunea magiara, nu ne revoltăm în contr'a magiariloru cari au adusu acea lege în favōrea lor și în detrimentulu nostru; noi vomu suferi, pentru ca scim inca a suferi; acest'a purtare a nōstra, vedeti, este multiamitōria; inse si dlui baronu Eötvös, ministrulu de culte și instructiune publica afla multiamire în purtare de pāna acum a nationalitatiloru; dar' pentru aceea dloru, noi nu vomu încetă nici-odata de a ne pretinde drepturile nōstre, acele drepturi cari ne ascurăza esistentia nōstra nationale. Si cumca aceste drepturi nu ne suntu recunoscute și nu ne suntu ascurate se vede si din cuvintele dlui baronu Eötvös, care în cuventarea sea dela 26 Maiu a. c. a disu: „simțiescu în mine si suntu convinsu despre ori care deputatu din acest'a camera, ca este determi-

natu a da (va se dica inca nu e data) fia-cărui cetatianu locuitoriu în acest'a patria tôte acele libertăti, cari suntu de lipsa, pentru ca sa se simtia tare legatu de patria."

Si cari suntu, sēu care este acest'a libertate? Cu buna sēma nu aceea care o dă legea pentru nationalități votata în sesiunea trecuta: cu buna sēma nu aceea, ca în patria numai o natiune sa aiba tôte drepturile, iēra celelalte se nu posiēda alt'a decātu aceea ce le dă acea natiune din gratia. Libertatea domniloru, numai acolo cunōsce margini, unde unu individu sēu o natiune taia în drepturile celui-a-laltu individu sēu celei-lalte natiuni. Libertatea dăra, carea lēgatare pre o natiune de patria sea, este libertatea nationale, si acest'a pentru noi inca nu e recunoscuta cu atātu mai pucinu ascurata. Eu nu întielegu aci dloru, acea libertate internationale care este sēu trebuie sa fia între unu statu și altu statu; eu întielegu acea libertate nationale care, între marginile integrității teritoriale și unității politice a țierei, compete fia-cărei natiuni deopotriva.

Dloru, insu-si dlui deputatu Irányi, în mai multi articli diurnalistici a sei, a recunoscutu, ca nu e periclitata și nu suferă unitatea țierei nimic'a prin acea, dacă în parlamentu s'aru vorbi în mai multe limbe, și ne-a avisatu la fericit'a Elvetia; ba n'aru suferi nici atunci, decă la guvernulu țierei s'aru scrie în mai multe limbe. — Si eu asiă dicu. Si natiunile țierei chiaru si în acest'a aru află o garantia a esistentiei loru nationali; asemenea, dacă la unirea în oficiele publice s'aru luă în considerare tôte natiunile locuitorie în tiēra — daru nu asiă precum s'a facutu acest'a cu numirile mai decurendu la curtea suprema și de casatiune, la tabl'a regēscă și la alte tribunale.

De altmintrea, si acest'a o dicu numai cā intro parentese, guvernulu asiă se vede, ca la numiri în oficiele publice nu caută multumirea diferiteloru natiuni, ci, permiteti-mi se v'o spunu, urmēza politica isbāndei...

Dloru, nu voiescu a ve demonstră, ca în acest'a patria suntu si de jure si în fapta mai multe natiuni, numai atāt'a vrău sa ve dicu ca diet'a din 1861 în di face mai pucinu pentru ascurarea esistentiei și drepturiloru acestor'a; incependu dela 1848. 1861. si pāna în diu'a de astadi diet'a în acest'a cestiunea merge totu inderetru și nici decum înainte, eu a-siu dorî, ca pentru pacea între noi si pentru conservarea patriei chiaru, diet'a în cestiunea nationale se nu mērga mai multu inderetru, oi înainte — si totu înainte.

O observare dlui deputatu Smeskal si incheia. Dumnilui a disu, ca nu pôte partini amendamentulu pentru ca nu pôte voi ce periclităza integritatea țierei. — Dăra cine o voiesce acest'a? dumnilui decă ascultă cu atentiune cetirea amendamentulu, potea vedē ca chiaru în acelu amendamentu se accentuēza cu deosebire integritatea și unitatea politica a țierei.

Recomendu primirea amendamentulu.

Lazaru Ionescu. Onorab. Camera! În urmarea detorintiei mele cā deputatu, luându-mi libertatea de a cere pre scurtu tempu atentiunea onor. camere, spre a pôte insiră motivele mele pentru spriginirea amendamentulu, la adresa, facutu de condeputatulu meu și amicu de principie Vasiliu Buteanu, mai înainte de tôte nu potu trece cu vederea a dechiară, ca prin modest'a mea cuventare ce o facu din datorintia nici decātu n'amu de cugetu a me apucă de analiză sēu desbaterea teoretica a cestiunii de nationalitate atinsa în amendamentulu propusu, cā-ci, — lasāndu de o parte, cumca cu ocaziunea desbateriloru speciale asupr'a adresei, un'a asemenea discussiune și desvoltare a

cestiunii, după a mea parere, nu aru fi cu cale, și trecându cu vederea ca de și suntu voluminoase operațiile și disertațiunile teoretice asupra acestei cestiuni, după parerea mea de mare însemnatate, totuși atunci, cându această cestiune se ivesce înaintea corpului legiuitoriu, are să fie deslegată, ca toate alte cestiuni prin acurată aplecare la viața practică, din alte relațiuni nenumerate și anume din strînsă combinare a tuturor instituțiilor statului, — lasându de o parte, dîcu, toate considerațiunile aceste, eu, înca și după convingerea mea politică, numai aceea deslegare a cestiunii de naționalitate o potu considera de salutare și multiamitória, carea nu este urmarea și rezultatul numai a vre unei idei purceșe din o teorie abstractă, ci a libertății civile, carea este condițiunea principală și temelul fie cărui stat constitutiv bine organizat, pentru ca după opiniunea mea, numai legile și instituțiile basate pe adevărata libertate civilă potu fi durabile și prin urmare secure, ori ce alta dispozițiune pôte fi mediulocu pentru cutare scopu secundar, înse prin aceea adevăratul scopu nu se va ajunge nici odată.

Petrus și condus de această convicțiune, e lucru firescu, ca observările și declarațiunile directe și indirecte a mai multor oratori din dreptă camerei, că totu atâte aluțiuni relative la națiunile nemagiare pronunțate cu ocaziunea desbaterilor generale asupra adresei, au trebuit se descepte în mine seriósă și demnă ingrigire, căci precându un'a parte a celor oratori au crediutu, ca cestiunea naționalităților acum și recunoscute prin lege o pôte întrebuiți de argumentu ponderos în contră opusetiunii afirmându, ca pactulu de statu cuprinsu în art. de lege XII. din an. 1867 este salutaru pentru interesele specifice maghiare totu atunci cea laltă parte crede ca prin legea creată în die'ta trecută cestiunea de naționalitate aru fi pre deplinu și definitiv deslegată — ma d. dep. Bel'a Perczel mai adause, ca decumv'a die'ta aru merge în asta privință și mai departe aru însemná abdicatiune din partea națiunii magiare.

Se pôte, onorab. camera, ca eu, în urmarea acelei predilecțiuni firesci purceșe din fragilitatea omenesca, carea o nurescu pentru națiunea mea, me află dora în rătăcire în ceea ce privesce modalitatea de a se deslegă, după mine, cestiunea de naționalitate, dar potu afirmă cu securitate ca într'unu punctu nu ratecescu, și acest'a e, ca națiunea române, ca atare nici odată nu pôte impede că eluptarea autonomiei și independenței statului ungurescu, pentru ca acest'a nu o pretindu nici chiar interesele se bine întieles; — mai departe amu firm'a convicțiune, ca onorabili oratori din dreptă, cari credu ca națiunea magiara prin pactulu din 1867 aru fi desdaunată de toate pagubele și scaderile cari le-au suferitu întru asigurarea puterii se externe și de statu numai pentru paratulu lustru, din lăintru, acei'a foarte se însiea în calcululu lor, — căci un'a națiune, — numesca-se aceea de un'a mie de ori „națiune politică“ — carea nu se pôte radiemă cu totă securitatea pre propri'a sea putere și carea libertatea sea de acțiune au legat'o de anumite condițiuni, aceea se pôte bucură de supremația, ce i-au daruit pactulu său sörtea, înse numai până atunci, până cându va implini acele condițiuni, seu de potu sa me esprimu și astfelu, până cându puterea, care i-au pus condițiunile nu va dispune altmintealea.

În numerulu acestor reu calculatori însiru și pre d. dep. Eduardu Zsedényi (Pfannschmidt) pre carele de altminteale eu multu lu stimezu pentru adănc'a sea sciință și cultura, — de cumv'a d-sea prin alușiunea, după mine imparlamentare, relativă la agregatiunea (immultirea chimică a opusetiunii,) aru fi întielesu pre deputatii naționali nemagiari, cari se tienu de opusetiune. Această alușiunea dlui Zsedényi, după ce consciința de patriotu și demnitătea de deputatu nu me ierta a presupune, ca aceea aru gasi resunetu în camera, și după ce la aceea respune la loculu seu d. dep. Emericu Ivancs'a, nu o tienu demna de respingere, ci onorab. d. deputatu mi-va permite, că spre orientare pentru viitoru se-mi ieu libertatea a spune, ca eu însu-mi înca me tienu de opusetiune, daru nu cu intențiunea de restornare apostrofata de d-sea, seu dora ca prin caderea națiunii magiare se ajute la redicarea națiunii mele, ci ca pre cale constituționale și cu arme legale se luptu cu unu ostasiu gregariu pentru întemeierea unui organismu de statu mai bunu, mai securu și purcesu din legile fundamentale ale patriei, și ca totodată cătu pentru re-

formele interne se dau votulu meu pentru toate acele legi liberale, cari după convicțiunea mea voru fi în totu casulu operate de acest'a (opusetiune) și prin cari voi pôte ajută că și națiunea mea se ajunga odată la limanulu unui viitoru mai bunu.

Amu crediutu, onorab. Camera, a fi necesaria amintirea în generalitate a acestor mominte și acum permiteti-mi Dloru, ca se propunu pre scurtu motivarea mai strînsă a amendamentului.

Amendamentulu propusu purcede din punctulu de manecare, ca de ore ce art. de lege creatu în sesiunea trecută pentru deslegarea cestiunii de naționalitate, atatu după basea cătu și după direcțiunea lui nu multumesc naționalitățile nemagiare din această patriă; căci nu resfira ingrigirile lor. Deci articulu cestiunatu sa se schimbe pre noua basea aretată în amendamentu și că atare în adres'a camerei sa se numere între cestiunile principale și momentose a le sesiunii presinte.

Eu nu numai ca primescu acestu punctu de manecare, ci totodată adaugu din parte-mi ca naționalitățile de aru starui ori și cum a desvoltă mai de parte această lege întru interesulu lor, ba, mai putienu dîcu, a o aplecă în viața practică, nu o potu face cu folos și rezultatu bunu din cauza ca legea amintita este defectuosa, ca-ce după parerea și modestele mele concepte juridice legea carea imparte drepturi ori la individi ori la clase de poporu — neci amintindu despre națiune — numai întru atāt'a o potu considera de lege adevărată încatu acest'a asigură totodată pre celu îndreptatulu ca dînsulu pôte practică ne-turburatu de volnicii'a altei persoane și se pôte bucură neconditiunatu de drepturile și libertățile ce i s'au garantatu prin lege, seu cu alte cuvinte, de că dreptulu respectivu respunde și oblegamentulu recerutu; acest'a e condițiunea fără de carea eu, celu putienu, neci nu-mi potu intipui dreptulu și libertatea. Acum de vomu luă la cercetare acurată legea de naționalitate mai adese ori amintita din punctu de vedere alu usului limbii — căci alta ce-va neci ca se cuprinde într'ins'a, — e cu nepotința ca sa nu ne convingemu îndată, că precându prin unii paragrafi ai acelei legi se dau nescari drepturi foarte restrinse și nu naționarilor, ci numai unor individi din națiune, atunci prin alți paragrafi ai aceleia-si legi chiaru și aceste neînsemnate drepturi se facu aternatorie dela o condițiune numai într'unu statu burocraticu justificabilă, adese se lega de capacitatea seu, ceea ce e totu un'a — de bunu placulu oficialiloru subalterni.

Domnii mei, acest'a e lege, pentru ca au creatu o corpulu legiuitoriu alu patriei noastre și eu o respectezu, dar că deputatu suntu nevoitu a dechiară ca aceea nu e dreptă și ca neci de cătu nu se pôte uni cu conceptulu dreptului și alu libertății civile, pentru ca de și recunoscăm, precum trebuie sa recunoscă totu patriotulu, ca atatu individi cătu și naționalitățile suntu îndetorate a supune interesele vitale, dîcu vitale, ale statului, aceea înse nu voiu recunoscă neci odată, ca statulu purcede cu scopu și după dreptate atunci, cându interesele poporeloru statului sub pretestu de administratiune mai repede a dreptății o supune intereselor unui deregatoriu fie a cel'a alesu seu numitu de guvern, și pretindu dela legelatiunea Ungariei, ca atunci cându, și cu dreptu, dela poporele țierei toate acele sacrificii cari suntu necesari spre sustinerea și asigurarea statului, totodată pretensiunile cele drepte și cuvințioase ale celoru popore și drepturile lor sa le asigure prin lege precisă.

Nu voiu se tragu atențiunea camerei și la alte scaderi ale legii de naționalitate, pentru ca singuru scaderea indegetată înca este de ajuns, — celu putienu spre justificarea mea, — ca eu se implinescu detorința de deputatu, rogându—spre închiară — pre onorab. Camera ca se binevoiesă a primi amendamentulu propusu, că astfelu se potu speră cumca legea de naționalitate se va modifică înca în asta sesiune pre basea mai dreptă și mai conformă cu libertatea civile spre multumirea deplină a tuturor poporeloru din țiera.

Dobritien, 28 Maiu v. 1869.

Domnule Redactor! După ce desbaterea generală asupra adresei deputatiloru la cuventulu de

tronu, pre cărea o fôia provinciale „Alfold“ foarte potrivit o numesce foarte scumpa, pentru ca a costatu țier'a la 60,000 fr. atatu de lungu tempu a tienu, încatu omeniloru din provincia li se urî-se a mai celi vorbirile deputatiloru în caus'a acest'a în dilele din urma i se puse capetu, precum și cei speciale, primindu-se întregu proiectulu comisiunii. La desbaterea generală deputatii nostri nu luara parte, înca cu atāt'a mai mare barbatia luptara la desbaterea specială, provocându a se primi în textu două amendamente, unulu facutu de dlu deputatu L. Buteanu și subscrisu de toti deputatii naționali în caus'a legi de naționalitate adusa în sesiunea trecută; și altulu de I. Cucu referitoru la uniunea Transilvaniei cu Ungari'a, înca nici unulu nici altulu nu se primi.

Purtarea cea solidaria a deputatiloru nostri cu carea au pasitu la lupta cu acea ocaziune, a datu ansa lui „Hazánk“ a scrie în nrulu din 5 Iuniu unu articulu de fondu îndreptatu asupra deputatiloru naționali. — Foarte frumosu începe dîcendu: „Sierpele de mare alu die'tei, caus'a naționale astadi s'a ivitu de nou“.

Asiă numitii „deputatii naționali“, cari nu se tienu de nici o partidă (? H.) au propusu unu amendamentu la proiectulu de adresa, în care arata, ca pretensiunile naționali în Ungari'a nu suntu înca îndestulite“.

După aceea vrea se faca pre profesorulu arătându, ca deputatii n'au dreptu a se numi „deputatii ai naționarilor“ ci ai „țierei“ — că cându vedi domne, nu națiunile aru compune țier'a — și că fie-cărui deputatu trebuie sa-i jaca la inima numai interesele țierei, că cându îndestulirea deosebitelor naționi în statu n'aru fi totu-deodată și interesulu țierei. Se mira ca cum tienu cu totii, cându e vorb'a de caus'a naționalității, de pretensiunile naționarilor. Eu credu tare, ca de nu va aperi justele pretensiuni ale naționarilor, cari compun țier'a, acei deputatii, cari cunosc mai de aproape acele pretensiuni, apoi de siguru nu se voru apucă domnii dela „Hazánk“ sa le apere. N'are asiă dara nici unu întielesu superarea lui „H.“ cându maniosu face acea întrebare: „Pentru ce dara aceea superare (de noi) și solidaritate (între ei), că cându die'ta s'aru fi conspiratu în contra intereselor lor, seu ei în contra die'tei?“

Mai departe facendu o alușiune de cuventarea deputatulu Cucu, — care respingendu acuzările, ce se facu de atāt'a tempu naționei române, că conspiratōre, mai seie Ddieu cu cine, dîce: ca națiunea române va sci versă sângele pentru patri'a comună, de va fi în pericolu — întrebă „H.“, cine pôte asigură pre unguri despre acest'a? — Curiósă întrebare! Istori'a patriei, dle!

Mai face impularea „H.“ deputatiloru, ca fatia cu alte interese ale patriei nu arata atāt'a zelu că pentru caus'a naționalitățiloru lor. Acest'a e unu neadeveru mare. Ore n'au luat parte deputatii naționali la desbaterea tuturor proiectelor, ce aveau de scopu îmbunătățirea materiale morale și spirituale a poporului întregu în proporțiune cu deputatii de națiune magiara? d. e. în sesiunea trecută, la desbaterea bugetului, proiectulu de clădirea drumuriloru de feru, proiectu pentru educatiunea poporului etc. Înca acest'a nu l'aru superă asiă tare pre „H.“ ci-lu supera uritu solidaritatea ce esista între deputatii naționarilor nemagiare.

În fine nu pôte a nu-si exprime mirarea: ca cum acele națiuni, cari de mii de ani au traitu și sângeratu laolaltă, acum în tempulu libertății se temu, ca li se va luă aceea, ce nici în tempulu dreptului fortiei alu pumnului ököljög idején — nu le-au luat? — Ca nu le-au luat atunci, ore alu cui e meritulu? —

Totu „Hazánk“ în nr. de 8 Iuniu se apuca și de românii de preste Carpati, voindu a-i areta lumii, că pre unu statu, unde furturile de posta, nesiguranța persoanei și averei aru fi lucruri de toate dilele, că pre o societate decadută în moralitate, și toate acestea din caus'a incidentului în Galati cu nai'a austriacă „Radeckzy“. Voru fi și pre acolo furturi, dara nu credu sa le intréca pre cele de mai une-dile din Ungari'a. — Bagu séma, astfelu voiesce sa-si ia remasu bunu dela publicu, de ore-ce, după cum anuncia, din 1 Iuliu nu va mai aparea. —

Pre aci regretăm tare, ca fôia „Albin'a“ nu ne mai vine. În adevăru este oprita din Ungari'a. Amu vözutu cu ochii ordinațiunea ministeriului îndreptată cătra toate postele țierei, nici

bani de prenumeratiune la acea foia nu e permis postelor a primi. —

Altele de pre aci acum deocamdata nu ve potu impartasi.

Suntetu recercati din partea comisiunei de enqeta, conchiata de inalt. ministeriu de finantie a publicat intrebarile de mai la vale pentru experti spre darea de parere. Eata mai intaiu recercarea :

Domnule Radactoru ! Presidiulu comisiunei de enquete, conchiata de Esc. Sea ministrulu r. ung. de finantie pre 15 Aprile 1869, pentru discutarea reformelor facende in privinta contributiunei de vinarsu si zaharu, are onore a ve transmite aici alaturatu unu exemplariu de cele 59 de puncte intrebatore, ce s'au compus din partea despartimentului de enquete in privinta contributiunei de spiritu in sedinti'a sea din 20 Maiu 1869, pentru o deslusire comuna a relatiunilor referitoare la intrebarea despre contributiunea consumatiunei de vinarsu, cu aceea rugare, ca sa bine-voiti a le publica in pretiut'a d-vost'ra foia spre a veni la cunoscentia atatu a societatiilor industriale si comerciale din tierile tienatorie de coron'a Ungariei, catu si a barbatilor de specialitate, cari sunt rugati a-si da parerea pana in 15 Iuliu a. c. Jace in interesulu barbatilor experti, a nu trece cu vederea relatiunile ponderose taietore in economi'a nationale a tierii a-si da concursulu lor la desbateri obiectului amintitu din partea comisiunei de enquete, dandu deslusiri catu mai detaiate la intrebarile din obiectu.

Bine-voiti mai departe a face cunoscutu acelor'a, cari, interesandu-se de caus'a cestiunata, voru da deslusiri corespundietorie la intrebari, ca acele se fia tenute in conspectu, respondiendu la fia-care intrebare. Pre adres'a epistolei, in care-si voru transmite responsurile la obiectu sa se puna espreso: „in caus'a enquetei pentru contributiunea de spiritu“, adresandu-se catra subscrisulu presiedinte in Pest'a strad'a magiara (magyar utca) nr. 84. Pest'a, 20 Maiu 1869. Din sedinti'a de enquete pentru contributiune de spiritu.

Iosifu Iust m. p.

presiedinte comisiunei de enquete pentru contributiunea de zaharu si spiritu.

Carolus Schedl m. p.

protocolistu ala comis. enq. pentru contributiunea de spiritu.

Intrebari.

ce a otaritu comisiunea de enquete pentru contributiunea de vinarsu conchiata de ministeriulu reg. ung. de finantie, afe pune expertilor, persónelor singuratic, corporatiunilor si reuniunilor.

A. Intrebari generale.

1. Ce presupuneri economice nationale si provenitoare din impregiurările tierii potu servi de baza la acele pretensiuni, ce sunt indreptatite in privinta ferberii de vinarsu a se face legei de contributiune?

2. Ce influentia a avutu sistem'a de contributiune generale preste totu asup'a productiunei de spiritu din Ungari'a?

3. In ce positiune sta productiunea de spiritu in tierile tienatore de coron'a unguresca, fatia cu productiunea Austriei, ce posedo o asemenea piatia libera in intru?

4. Ce efectu au asup'a Ungariei legile de contributiune statatore in deosebitele state ale Europei si in statele unite din Americ'a de Nordu despre producerea spiritului si a restitutiunei de contributiune la experti?

5. Ce state straine concureza in prezentu seu totu-deun'a cu spiritulu ungurescu si in care terguri?

6. Este atare concurentia care fiindu trecatore seu stabila, sa fia daunosa productiunei de spiritu din Ungari'a?

7. Si deca aru ave influentia rea — cari aru fi mijlocele, care cu privire la referintiele de transportu — comunicatiune — vamale si mercantile aru pute impedea acesta influentia?

8. Ce usiurantie aru fi de doritu la esportarea spiritului preste punctulu vamalu in tieri straine, pentru ca sa poa inainta producerea spiritului? si sub ce modalitati aru fi de recomandat o resti-

tutiune de dare pentru cuprinsulu alcoholicu al buturilor spirituose, ce se esportaza indulate?

9. Ce influentia avu bors'a de marfuri pestana asup'a regularei conforme a pretiului de spiritu cu respectu la tote partile Ungariei? si cari aru fi dorintiele fatia cu notificarea pretiului si a usantielor comerciale?

10. In ce mesura s'au immultitu in cei trei ani din urma acele fabrici de spiritu, ce se ocupu cu purificarea spiritului camperatu crudu cu respectu la puterea lor productiva cantitativa? si sunt de ajunsu acelea pentru recerintiele producerei de spiritu in Ungari'a?

11. Ce modu de denaturalizare si ce controla aru fi de lipsa, ca sa se esopereze restitirea de contributiune pentru spiritulu intrebuintiatu in intru spre fabricatiunea olietului si spre scopuri tehnice?

12. Care a fostu la domiciliulu d-vost'ra si a regiunei acestui'a in decursulu celoru diece ani din urma (din 1 Ianuariu 1860 socolindu) in fia-care anu si preste totu, pretiulu unei centime (maji) vienesse de cucuruзу (papsioiu), grau, orzu, cartofle, napi de zaharu si baraboiu.

13. Este a se desemna de corespundietore impartirea vinarsarielor, normata in art. de lege XVI din an. 1868, dupa carele tote ce au unu spatiu de dospire celu putienu de 30 de vedre seu mai multu se numescu „mai mari“ si tote celelalte, ce au unu spatiu mai micu de 30 de vedre „mai mici“; — cu privire la aruncarea contributiunei dupa metod'a presenta, adeca la cele mai mari pre calea rescumperarei, la cele mai mici dupa invoirea reciproca seu repartitia tarifale? — si deca nu, ce impartire dupa marimea spatiului de dospire aru fi potrivita in loculu acestei'a?

14. Sen n'aru fi mai departe o impartire noua a vinarsarielor de spiritu in „vinarsarii economice si industriale“ mai acomodata relatiunilor nostre? — si deca aru fi, sub ce relatiuni si conditiuni acuratu precisande are o vinarsarie caracterulu

a) de economica?

b) de industriale?

15. Aratase mai favorabile legea presenta de contributiune generale pentru vinarsariile pan'acum manuate prin economi singuratic seu prin industriali?

16. Au cele economice ore-si cari pretensiuni rectificate pentru o favorire in modalitatea legi de contributiune fatia cu cele industriale? Deci,

a) in ce aru sta acesta favorire, fara de a fi daunose pretensiunilor rectificate a vinarsariilor industriale?

b) sunt de a se lega aceste favorari a vinarsariilor economice de unu cercu anumitu de interpretideri?

c) si cum s'aru putea impreuna apoi pretensiunile economice asup'a restitutiunei depline de contributiune la esporte in interesulu ambelor vinarsarii unele cu altele, si fatia cu finantiele statului?

17. Ce felu de controla aru fi de lipsa, d'a impedeca, ca o vinarsaria sa nu-si schimbe caracterulu seu de economica?

18. Corespunde sistem'a de contributiune generale mai bine, decatu contributiunea de plamadiuri (szecsado, Maischteuer) si mai bine decatu contributiunea pentru produse prin aparatele de mesurare, pretensiunilor vinarsarielor:

a) dupa sortea si calitatea materialulu crudu,

b) mai multu forme de interpretideri economice seu mai multu cele industriale,

c) estensiunei de interpretideri,

d) positiunei vinarsariei in privinta locale si climatic, si

e) pretensiunei a avea atatu o controla estina, daru sicura, catu si asigurarea potincioasa pentru o misicare mai libera in interpretideri?

In casu candu la intrebarea acest'a s'aru raspunde negativu, ce alta sistema de contributiune aru fi acomodata pentru interesele tierilor de sub coron'a Ungariei?

20. N'aru fi cu scopu, ca sa se schimbe forma de contributiunea vinarsului asi, incatu aceea se nu se mai ridice ca pan'acum dela producentii spiritului, ci afare de acest'a mai cu sema dela consumtiunea factica in forma unei contributiuni pentru benturi?

21. Ce influentia aru avea asup'a referintielor amintite in punctele de intrebare 3 pana 8, candu s'aru schimba dupa aprecierea punctulu prece-

dente forma de contributiune din prezentu in o contributiune pentru benturi?

22. Ce usiurare la solvirea contributiunei si la servarea creditulu contributivulu se pare a fi mai de doritu atatu la vinarsariile mai mari catu si la cele mai mici?

23. Corespunde modulu prezentu de controla recerintiei, ca legea de contributiune se esecuteza in tote directiunile precisu, si ferbetoriulu de vinarsu legalisatu e scutitu de celu nelegalisatu?

(Va urma.)

F o f e l d e a , 29 Maiu c. v. 1869.

Dia' inaltiei domnului au fostu pentru comuna nostra de indoita insemnate. — Mai intaiu pentru serbarea inaltiei Domnului la ceriu, iera apoi pentru ca astadi s'au tienutu introducerea noului nostru parochu alesu Ioane Bonea. — Introducerea s'au sevarsitu la obscea nostra mai intraga, — adunata micu si mare — in sant'a biserica. Dupa chiemarea santului Duhu s'a saversitu servitiulu ddieescu din partea delegatului de instalare, a parintelui Gregoriu Maieru insocitu de noulu preotu Ioane Bonea. —

Dupa acest'a numai decatu urma actulu de introducere. — Parintele Gregoriu Maieru ceti mai intaiu cu glasu inaltu ordinationea maritului Consistoriu greco-orientalu prin carea dovedi delegatiunea (?) sea, ca comisariu introducatoriu si apoi tienu o cuventare forte nimerita si potrivita cu acestu actu, prin carea arata nu numai detorintiele unui preotu si oficiulu seu fatia cu acesta chiamare grea, ci arata totu de odata si detorintiele poporului fatia cu preotulu, si arata lipsa de a ajuta poporulu pre preotulu seu, caci numai atunci va fi acest'a in stare de a-si conduce turma bine, ca sa nu cada in rataciri. —

Impressiunea fu buna in poporu. — Bucuri'a ce o simtia fia-care o pute-i ceti de pre fatia, dupa atatea frecari si refrecari ce o avuse cu ocaziunea alegerei. Astadi erau toti luminati de duhulu santu si multiamiti dimpreuna, asi incatu la stropire dupa processiune, la campu, se imbuldian cu gramada, ca sa-i stropesca preotulu celu lineru, si dupa aceea gratulatiunile si donarile de bucuria erau nenumerate din tote partile. — Lauda insa celoru statornici si intiepti. Meritul inasa se cuvine a se atribui prudentiei mai marilor bisericiei nostre in afacerile nostre, pre cari sa-i binecuvinteze Dumniedieu, ca se vedea fructe multe si imbelsugate din aceste fapte intiepti. —

Dupa instalare urma unu prandia modestu, unde tinerimea de bucuria ce o simtia catra noulu lor preotu, i-lu onorau cu cantari si in fine cu saltulu strabuilor nostri. Sera se risipira fia-care pre la ale sele. — Dumniedieu lumniedie pre acestu preotu sa ne conduca la limanulu fericirii torm'a sea cea mica. —

Mai multi fofeldeni.

O r a d e a - m a r e , 29 Maiu v. 1869.

Domnule Redactoru ! Sunteti rugati a trece in colonele jurnalului domniei vostre urmatoarea insciintiare, adeca: „La biserica gr. or. romana din Oradea-mare in annu trecut 1868 catra fine se infintia prin starnintiele stim. domnu Nicolau Diamandi negutiatoriu si curatoru din tinerii romani studiosi in locu unu coru vocale, care in scurtu tempu atat'a progresu facu incatu mai de multe ori fuseramu fericiti a ne desfatat in melodiile sacre produse cu atat'a precisitate si acuratetia, cata nici ca se pote accepta; vedienda acestu progresu imbucuratori preu stimatulu domnu Nicolau Zsig'a sen. recunoscutulu mecenate, pentru ca sa dea indemnu si mai mare tinerimei catra totu ce e nobilu si frumosu, in 16 Maiu a. c. st. n. dedu o cina splendida in forma de maialu la scald'a asi numita: „Jelics“ pentru 40 de persone unde atatu tinerimea catu si mai multi ospeti invitati si petrecura voiosi pana sera tardiu, candu se departara cu totii intre urari de „sa traiasca mecenatele tinerimei D. Nicolau Zsig'a sen. si zelosulu barbatu Nicolau Diamandi, cari nici candu nu-si denega denariulu seu si nu-si crutia ostent'a pentru spriginirea a totu ce e salutaru si ce e nationalu.“ —

S o c o t ' a s i m u l t i a m i t ' a p u b l i c a despre venitul balului tienutu de comunitatea bisericiei gr. or. romane din Oradea-mare la 28 Fauru

a. c. st. n. în favoarea bisericeii și a tinerilor români lipsiți.

Preste totu au încursu 987 fl. 65 xr. v. a. din cari spesandu-se 229 fl. 40 xr. a remasu venit curatu 758 fl. 25 xr. din această sumă s'au împartitu tinerimei 252 fl., iera bisericeii au remasu 505 fl. — Afara de biletele vendute cu pretiulu regulatu, au contribuitu la venitul balului cu ofertele lor pretiuite urmatorii domni bine simtitori :

Escl. Sea Par. Archiepiscopu și Metropolitu Andreiu Bar. de S i a g u n 'a 10 fl. Instr. Sea Procopiu Ivacicoviciu episcopu 5 fl. Instr. Sea Ioanu Popasu eppu. 10 fl. Il. Sea Franciscu Stanisló eppu 5 fl. Instr. Sea Iosifu Papp Szilághy eppu 5 fl. Instr. Sea Alessandro Haller conte 2 # (galbeni) Instr. Sea Felice Gerliczy baronu 20 fl. Instr. Sea bar. Sin'a 10 fl. Mgn. Sea Carolu de Escherolles 15 fl. Mgn. Sea Ladislau Györfly prepositu 2 fl. Mgn. Sea Nicolau Borbol'a 1 fl. și 45 xr. Mgn. Sea Ioanu Papp can. și abate 5 fl. Mgn. Sea Stefanu Sunák can. 5 fl. Franciscu Schvartzl 5 fl. Iosifu Vincler can. 5 fl. Emanuilu Csomák can. 5 fl. Iosifu Kozacsek can. 5 fl. Nicolau Lázár can. tit. 2 fl. Rvrd. d. Simeonu Bic'a prot. 10 fl. Rvrd. d. Nicolau Palladi protop. (Borodielu) 2 fl. P. stim. d. Nicolau Zsig'a sen. 20 fl. St. d. Nicolau Zsig'a jun. 20 fl. On. dómna veduva de Fauru 10 fl. Spect. d. Mihaiu Stop'a 5 fl. Sp. d. Ignatiu Stup'a 5 fl. Sp. d. Nicolau Maleticiu medicu 1 #. Spect. d. Georgiu Lukáts 2 fl. Sp. d. Iosifu Romanu adv. 6 fl. Rvrd. d. Franciscu Papp preotu 6 fl. Mgn. Sea Rudolffu Hauser maioru 5 fl. Lablas Arlovu maioru 2 fl. St. d. Petru Nicoliciu 12 fl. M. O. D. Moise Suciu 10 fl. St. d. Rudolffu Chiláreshi 5 fl. Sp. d. Carolu Markovits 5 fl. St. dómna veduva lui Ant. Zomborly 1 #. St. d. Ioanu Králík 3 fl. Iosifu Ianky 5 fl. Simeone Fischer 3 fl. Iosifu Molnár apot. 5 fl. Sp. d. Sigismundu Popoviciu (Aradu) 2 fl. Hermann Held 5 fl. St. d. Demetriu Lee'a 5 fl. Soci'a lui Carolu Gram 5 fl. Leopold Brüll 5 fl. Albertu Mihelffy 2 fl. Iosifu Péchy 2 fl. Lad. Sebestyén 2 fl. Georgiu Horváth diaconu 2 fl. Franciscu Matta 2 fl. Iacobu Stern 5 fl. Lad. Kulcsár 2 fl. Leopold Hillinver 5 fl. Petru Chirilescu prot. 3 fl. Georgiu Popescu (Sirie) prot 2 fl. Baronulu Messena Orosz și Vuksits 10 fl. Sigismundu Kitork adv. 2 fl. Emericu Tarr 3 fl. Otone Hügel 3 fl. Mihaiu Mezey 5 fl. Carolu Tesszedik 5 fl. Ant. Gyalohay adv. 5 fl. Stef. Bedák 2 fl. Demetriu Brendusiu adv. 2 fl. Sam. Grünvald 5 fl. Ludovicu Inceze 2 fl. Florianu Hoszszu 2 fl. Mihaiu Horváth preotu 2 fl. Ioanu Ambriesiu 5 fl. Georgiu Rozvanu adv. (Salonta) 5 fl. Teodoru Lázár adv. 5 fl. Georgiu Nyiry apot. 5 fl. Emanuilu Maag 2 fl. Ioane Szabó 12 fl. Ladislau Palotai 2 fl. Dr. Augustinu Mayer 2 fl. Petru Suciu 4 fl. N. Seculescu 2 fl. Dr. Ladislau Polák 2 fl. Dr. Gottmann 2 f. Nicolau Poienariu preotu 2 f. Ioanu Iancoviciu 10 f. Dn'a veduva de Veiterschütz 3 f. Nicolau Diamandi 5 f. Lazaru Gottman 2 f. Ilisie Trif'a economu 2 f. Iosifu Trif'a econ. 2 f. Petru Pantea 2 f. Ioanu Farkas 6 f. Albertu Koszta 2 f. Ales. Netyö 1 f. Vilhelmu Glatz 2 f. Stef. Radoesay 2 f. Ales. Steriadi 2 f. Ales. Orosz 2 f. Elen'a Paksi 2 f. Stefanu Theodoroviciu 2 f. Dr. Ioane Nemesiu 2 f. Franciscu Dunkel 5 f. Arone Mihailoviciu 4 f. Ioane Horváth 3 f. Ioane Kőnczey 2 f. Ant. Venter vice notariu 2 f. Gabrielu Kisch 5 f. Sandru Chondi not. 2 f.

Prin Sp. d. Ioanu Stup'a colectante (Vien'a) 20 f. Prin Rvrd. d. Ioane Hanni'a Prot. (Sabiin) 4 f. la cari au contribuitu dd. colectantele 2 f. Il. Sea Iacobu Bolog'a cons. aul. in pens. 1 f. și Rvrd. d. Russu prot. 1 f.

Prin st. d. Alessandro Koszta (Bichisio) 4 f. Prin stim. d. Georgiu Popp (vésztö) 15 f. Prin st. d. Constantinu Nicoliciu (Karczag) 11 fl. la cari au conferitu dd. Ioanu Popoviciu preotu 1 f. Demetriu Ratiu 1 f. Ioanu Oláh 1 f. Teodoru Ratiu 1 f. Georgiu Nicoliciu 1 f. Stef. Ratiu 1 f. Georgiu Torjoi 1 f. Paula Condorossi 1 f. Mihaiu Smidt 1 f. I. Tischlein 1 f. și colectantele 1 f.

Prin Rydis. d. Georgiu Vasileviciu preotu (Beiusiu) 11 f. — Prin Rvrd. d. Andreiu Papp protodiaconu (Aradu) 13 f. Prin stim. d. Popp (vas-koh) 5 f. Prin stim. d. Ioanu Kabdebo (Tincea) 13 f. Prin spect. d. Georgiu Rosvanu (Salont'a) adv. 4 f. Prin st. d. Nicolau Antoescu (Lacula-negru) 3 f. 3 f. la cari au contribuitu dd. colectantele, Stefanu

Venter și Aug. Medzidraszky — Prin st. d. Georgiu Gyöngyösy (Timi-dor'a) 10 f. la cari au contribuitu dd. Mladu Stojanoviciu, Aug. Haag, Samuilu Scharman, Ludovicu Bersuder, Ioanu Misicic, adv. Ales. Veisz Ilustr. dd. Dr. Alessandro Mocioni și Eugeniu Mocioni. —

Prin Rvrd. Vasiliu Rosiescu prot. (Clusiu) 7 fl. la cari au oferitu dd. colectante, Nicolau Barbu, Victoru Piposiu, Ioanu Moldovanu, Nicolau Ciureu, Mihaiu Ianchi și Georgiu Vestemianu. — Prin Rvrd. d. Ioanu Papp prot. (Borosineu) 17 f. — Prin Rvrd. d. Andreiu Machi prot. (Buteni) 10 f. la cari au conferitu dd. Iosifu Kővér, Nicolae Ardelénu, Daniilu Papp, Alessiu Németh, Nic. Polisu, Petru Draganu preotu, Ioanu Keresztesi, Simeonu Birdénu, Emericu Németh și colectantele.

Prin Spect. d. Dr. Ioanu Nemesiu (Sabiin) 2 f. Prin Rvrd. d. Simionu Bic'a prot. (Oradea-mare) 18 f. Prin Rvrd. d. Ioanu Fasie prot. (Oradea mare) 10 f. Prin Spect. d. Carolu Sász adv. 10 f. Prin Rvrd. d. Artemiu Siarcadi preotu (Borodu) 4 fl. Prin d. Franciscu Tóth 10 fl. Prin d. Val. Serdült 10 fl. Prin d. Alessandro Nagy 5 fl. Prin d. Ioane Koszda 10 f. Prin d. Alessandro Dragosiu 16 f. — Prin d. Iosifa Papp 10 f. Prin d. Ioane Szabó 20 f. Prin spect. d. Paulu Fasie adv. 32 f. Leopold Hillinger 3 f. Prin spect. d. Ignatiu Stup'a 18 f. Si prin stim. d. Michaiu Chilarachi (Bucovin'a) 12 fl. v. a.

Cându avem onore a ne face ratiotiniulu inaintea onoratului publicu suntemu in pusetiunea placuta a aduce cea mai profunda multiamita și recunoscintia din partea comunității bisericesci și tinerimei române tuturor domnilor colectanti și marinosilor oferitori pentru spriginirea caldura și imbratiosirea a totu ce e salutaru.

Datu din siedinti'a comitetului tienutu in Oradea-Mare la 23 Maiu 1869.

Comitetulu arangiatoriu.

Romani'a.

Estragemu dupa „Monitoriulu“ urmatorele relatari :

„Mari'a Sea Domnulu, prin inaltulu apostilu pus pre raportulu dlui ministru secretariu de statu la departamentulu de interne cu nr. 7216, a incuviintiatu comunei Giurgiu ca sa cumpere piesele de reserva necesarie servitiului machinei draghere, ce o are cumparata pentru curatirea canalului din acelu portu, cu pretiu de 5630 lei noi, predate franco la portu și aduse acolo la Giurgiu.

„Vineri, 23 curentu, I. S. Domnulu a intrunitu la unu prandiu in onorea A. S. R. Principelui Othon de Bavari'a, la resiedinti'a dela Cotroceni, afara din suit'a Principelui, pre toti d. nii ministri, pre S. S. Mitropolitulu Moldovei și Sucevei, pre d. agentu generale alu confederatiunii Germaniei de Nordu, pre acelu alu Austriei și multe alte notabilitati.

„Alteti'a Sea Leopoldu principele ereditariu de Hohenzollern, dupa o petrecere de o luna și jumetate in Romani'a, a plecatu Luni 26 curentu, spre a se întorce in Duseldorf.

„Inaltimea Sea Domnulu insotiesce pre augustulu seu frate pana la Giurgiu și de acolo pre vaporulu domnescu „Stefanu celu mare“ pana la Turnulu Severinu, de unde se va intarna in capitala.

„Mari'a Sea Domnulu și fratele inaltimei sele principele Leopoldu, insocitu de d. sub-prefectu de Calnisece, au ajunsu in Calugareni la 11½ ore. De aci, insociti de d. prefectu de Vlasie'a, a pornitu spre a se pune in drumulu de feru, si la sosirea in Giurgiu s'au prezentatu la gara d. primariu, siefulu gardei nationale și comandirulu punctului. Dupa acest'a d. prefectu a condusu pre altetiele lor pana la vaporulu „Stefanu celu Mare“ cu care au pornitu la 5 ore dupa amedi.

„Joi, 22 curentu, Alteti'a Sea regale principele Othon, fratele Majestății Sele Regelui Bavariei a visitatu museulu dela sântulu Sav'a și a aretat celu mai viu interesu pentru tesauerele nostre antice.

„Vineri 23, a visitatu institutulu Sânt'a-Mari'a, unde copilele l'au primitu cu unu imnu. Alteti'a Sea regale a bine-voitu a adresă superioarei cuvinte magulitória pentru curatien'a și perfect'a intretinerere a acestui stabilimentu de educatione.

„Totu in aceea-si di a visitatu, insocitu de d. generalu Macedonsky, comandantulu divisiunii I

teritoriale, stabilimentulu de artileria, casarmele pompierilor, regimentulu alu 8-lea și a regimentului alu 5-lea, pre urma casarm'a Malmaison.

„Pretutinden, dupa ce i s'a facutu onorurile cuveninte, trupele de diferite arme au esecutatu miscări și evolutioni inaintea Altetiei sele, regale care a bine-voitu a areta multiamirea sea d-loru siefi respectivi.

„Sambeta, Alteti'a sea regale a visitatu spitallulu Colti'a și sântele biserici Radu-Voda, Metropoli'a și Stavropoleos.

„De aci Alteti'a sea regale impreuna cu alteti'a sea principele Leopoldu s'a dusu, insocitu de d. ministru de interne, la adunarea deputatiloru și la senatu, unde a admiratu edificiuulu academiei și, in fine, a fostu condusu la palatulu telegrafo-postale, remanendu incântatu de modulu cum suntu organizate aceste servitii importante ale tieiei.

Domineca 25, dimineți'a pre la 5 ore A. S. regale a plecatu cu suit'a sea la Giurgiu, de unde a fostu condusa pre vaporulu domnescu „Stefanu celu Mare“ pana la Ruscicu și de acolo si-a urmatu caletori'a la Constantinopole.

„D. Steege, dupa ce a avutu onorea a fi primitu de Majestatea Sea regele Prussiei, a mersu la Petersburg unde a avutu asemenea onorea a presentă Majestății Sele imperatorelui o scrisore autografa a Mariei Sele principelui Domnitoriu.

Primirea ce i s'a facutu de Majestatea Sea imperatoriulu Rusiei, a fostu din cele mai magulitoare. Majestatea Sea a esprimitu cu această ocașiune, dlui Steege, vechia simpatia ce are pentru Romani'a, și afectiunea sea particulara pentru principele nostru Domnitoriu.

8—2 Concursu.

Pentru ocuparea statiunii vacante de invetiatiu la scola populara gr. or. româna din comunitatea Caco v'a, ce este ingremiata maritului comitatu alu Carasiului și protopresbiteratului gr. or. românu alu Oravitiei, se escrie prin acest'a concursu.

Cu această statiune suntu impreunate urmatorele emolumente anuale :

- in bani gat'a : 126 fl. v. a.
- in naturalii : 20 meti de grâu ; 20 meti de cucuruza ; 10 orgii de lemne ; 100 punti de sare ; 50 punti de lumini ; 2½ jugere de pamentu și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa acestu postu invetiatiurescu voru avé a inzeștră petitiunile lor concursuale, — timbrate dupa cuviintia, — cu estrasu de botezu, cu atestatu depre absolvarea cu sporu bunu a cursului pedagogicu in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pana acum si purtarea lor morale și politica, și astufeliu inzestrate le voru substerne Venerabilului Consistoriu alu Caransebesiului pana in 16. Iuniu vechiu a. c.

Caransebesiu, 15 Maiu 1869.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

22—3 Concursu.

Pentru ocuparea statiunii invetiatiuresci din comun'a Padurani in Protopresbiteratulu Hasiasiului se escrie prin acest'a concursu, cu care statiune suntu impreunate emolumente anuale, in bani gat'a 42 fl. v. a. 8 meti de grâu, 16 meti de cucuruza, 50 punti de sare, 50 punti de clisa, 10 punti de lumini, 8 stângini de lemne, 2 jugere de livada, și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa această statiune invetiatiuresca, suntu avisati recursurile lor cu documentele prescrie și adresate către venerabilulu Consistoriu alu Aradului, ale tramite subscrisului pana in 20 Iuniu a. c.

Bellincz, 12 Maiu 1869.

Constantinu Gruiciu,

Protopresv. Hasiasiului și inspectoru scolaru.

Burs'a de Vienn'a.

Din 4/16 Iun. 1869.

Metalicele 5%	62 60	Act. de creditu	310
Imprumut. nat. 5%	70 65	Argintulu	121 50
Actiile de banca	749	Galbinulu	5 86